Negyedik évfolyam. 17. szám. Székely-Udvarhely, 1898. április 24.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMÜVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Papok-, tanitók- és községi elöljáróknak egész évre 3 frt, a tanitó-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 2 frt 50 kr. — Egy példány ára 8 kr.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
BETEGH PÁL.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr, azonfelül 1 kr magánhirdetések □ cm.-ként 3 kr, többszöri közlésnél 2 krért közöltetnek. — Bélyegdij külön 30 kr. — Nyilt-tér sora 50 kr
Hirdetés és nyilt-tér dija előre fizetendő.
Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetési iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A mi szocziálizmusunk.

(Visszhang Derzsi Józsefnek e lap mult évi folyamában megjelent „Van-e szükség helybeli lapra?" cz. czikksorozatának ide vonatkozó részére.)

Manapság minden betegségnek megtalálják az orvosok az okát bizonyos baczillusok alakjában; vajjon a szocziálizmus baczillusait ki és mikor fogja felfedezni!? S ha felfedezi valaki: vajjon orvosszert fognak-e ellene találni?

Bajosan.

Bajosan, mondom, mert a magyar alföldön és a fővárosban óriási nagy mértéket öltött szocziálisztikus fogalmak olyan eszme- és érdekkör körül forognak, melyek kielégitést nem nyerhetnek s melyek éles világitásba helyezik az alföldi nép butasággal határos tudatlanságát.

Tudatlan nép, lelketlen izgatók átkos kelepczéjébe csalva, a népjog szent nevében eltiporni igyekeztek hazafiságot, törvényt, emberi méltóságot, valódi kötelességet s mindent, minek tiszteletben tartására minden honpolgárnak becsületbeli kötelessége.

Mig oda át a nagy magyar alföldön polyp fejeit ujra és ujra felüti a szocziális üzelmek mérges serege, addig mi — az alföldiek nyelvén szólva — görbe ország lakói, boldog megelégültséggel kiálthatunk fel, hogy: itt a béke lakik!

Béke? Béke, mert a mi szocziálistáink, csak amolyan beteges, képzelgő proletárokból s ezekhez hasonló elzüllő félben levő iparosokból állanak, kik sem használni, sem ártani nem tudnak, kik épitik a légvárakat — titkon, s ássák maguk alá a vermet titokban és nyiltan. Ezek nem veszedelmesek, ezek felett napirendre térhetünk, mert hisz ezek a közszellemet, közerkölcsiséget nem tudják megrontani, a népet nem tudják megmételyezni.

Ne is mételyezzék! hiszen van nekünk is beteg népszellemünk, van beteg, nagyon beteg cselédügyünk.

Van. De oda át, az anyaországban is meg van e betegség épen ugy, mint nálunk s különösen a székesfővárosban már annyira elkeseritő nagymértéket öltött a cselédmizéria, hogy a főváros tanácsa uj cselédtörvényeket akar hozni, uj rendet szabni s ezzel a cselédeket megrendszabályozni.

Komoly urak, cselédtartó asszonyok, cselédszerzők irnak czikkeket; mondják ki a cselédekre, a cselédtartókra, a cselédtörvényekre véleményüket; adnak utmutatást a tanácsnak, hogy mire ügyeljen, mit ne feledjen ki a törvényekből és miket hagyjon el azokból, mit bevenni akar, stb. stb.

Tehát ott is baj van. Ott is beteg a cselédügy.

És vajjon ennek a betegségnek hol keressük az okát? hol lelhetnők fel b czillusait?

Keressük, kutassuk s lássuk, kutatásaink közben mire akadunk!

A baj egy része abban van — nézetem szerint, hogy a népnevelés azon korban él most, melyben a 13—14 éves fiuk vannak, kik t. i. azt hiszik, hogy ők már *felnőttek.*

Népünk is azt hiszi, hogy elég felvilágosodott arra, hogy helyes itélőképessége legyen. Pedig ha helyes itélőképessége lenne, nem volna alkalmunk lépten-nyomon hallani, hogy: **csak akkor érdemes szolgálni, ha legalább még egy annyit a gazdától lopni lehet, mennyi a rendes bér.**

De azt vajmi szórványosan halljuk, hogy: *hadd szolgáljon, hogy tanuljon* s ha halljuk is, az a legtöbb esetben csak beszéd, melynek őszinte, igaz alapja a sötétség homályából nem vágyakozik ki a világosságra.

Tisztelet a kivételeknek, mert a mint szolgál *rosz, romlott és elromlott,* ugy szolgál *igaz, jó és becsületes is elég.*

Legelső szükséglet volna, hogy a szülők gyermeküket untalan jóra intsék, a hibás cselekedetektől tiltsák, megmagyarázván a hibák sok, rosz következményeit, a jónak áldásos hatását.

Ezt azonban ezer példa igazolja, hogy szomoru eredménnyel keresnők nagyon sok családban.

S aggasztóan szomoru az a körülmény, hogy a városunkhoz közel fekvő falvak lakóinak gyermekei romlanak el leghamarább a város levegőjében.

S mit bizonyit ez?

Azt, hogy a cselédek rosszaságának nagy perczentjénél maguk a szülők a leghibásabbak.

És ezt tudják a cselédtartó családok jól; mi látszik onnan is, hogy a legtöbb család arra törekszik, hogy távolról, távol fekvő faluból fogadjon magának cselédet.

A várostól távol fekvő falvak leányai és fiai sok esetben egész évig, néha több évig is szolgálnak egy gazdánál, ezzel szemben a közel falusi cselédeknek egy év alatt több gazdájuk is van s ritka számba megy, ha akad közöttük olyan, ki több évig szolgál egy gazda házánál, minek okai maguknak a szülőknek olyanszerü tanácsaiban keresendő, melyek végeredményükben vagy a gazdára vagy a cselédre teszi türhetlenné a huzamos szolgálatot; minek inditó oka rosszabb természetü szülőknél, mert: *nem lehet eleget lopni,* másoknál, mert: gyermekük nem kap elég ajándékot; ismét másoknál, mert: igen sok a munka s nincs elég ideje sétálni, mulatni stb, stb.

Van ennek egy másik oka is. S ez az, hogy a távolabbi falvakból bejött cselédek szerényebb igényüek s kisebb bérrel is megelégednek, mig a városokhoz közel fekvő falvakból bejött cseléd azt nézi, hogy oda menjen szolgálni, a hol a legnagyobb bért adják, nem: a legnagyobb bért *igérik,* már pedig azok a legrosszabb cselédtartó gazdák, kik a legnagyobb bért *igérik.* S ez igen természetes is, mert a cselédekkel való rosz bánásmódjuk miatt, tisztességes rendes árban cselédet nem kapnak s igy kénytelenek sokkal magasabb bért *igérni* másoknál.

De mert a megigért bér oly nagy, hogy ők maguk is sokalják: cselédeiktől a megtett károk fejében akkora bérlevonást tesznek, hogy a nagy bérre szolgált cseléd kevesebb haszonnal szolgál, mint a ki kis bérre szolgált, de azt a keveset meg is kapta s hozzá még tanitották is valamire.

(Folyt. köv.)

Köpeczy B.-né.

TÁRCZA.

Melyik igaz?

(A „Székely-Udvarhely" eredeti tárczája.)

Baranyaiéknál estély van. A fényárban uszó szalon cseng a vidám csevegés- és nevetgéléstől. Közben pedig belevegyül a szomszédszobában — sakk- és kártya-asztal körül — mulató férfiak zaja s a czigányok hol vig, hol meg bus nótája.

A társalgás menete egy pillanatra megakadt és szavazásra került a felvetendő thema.

— Bál, szinház?.. Hisz ezek oly sablonszerüek! Avagy az idő? — Ezt meg már Matuzsálem kora előtt elcsépelték. A szerelemről! Erről cseréljük ki gondolatainkat!

— És milyen szempontból? — kérdezi Harmath Tibor, egy csinos huszárfőhadnagy.

— Én ajánlom — mondja Csanády mérnök — döntsük el, nemünk melyike igazabb s hivebb a szerelemben? Melyiknek szive hajlékonyabb a hütlenség felé? Valóban kiváncsi vagyok az eredményre, mert ez igen talányszerü, bizonytalan thema!

— Bizony, barátom — folytatja Tibor főhadnagy — szerelem hütlenség, olyan dolgok, melyeket nem igen lehet körzővel mérni!

— Ép ez az egyetlen akadály, hogy még ez ideig nem állitottam ki egy statisztikát a férfi és női hüségről; az igazi és talmi szerelemről. Különben rég megtettem volna, hisz manapság már mindenről, söt nemcsak a jelen, de a jövőbe szárnyaló tényekről is készitgetnek következtetés utján statisztikát. Lám, nem mutatta-e ki megközelitőleg Cs. egyetemi tanár, hogy ha igy halad az őrülések száma, 400 év mulva mind megbolondulunk?! Szóval nem nagy hiperbola volna, ha azt mondanám, hogy talán csupán erről nem létezik kimutatás — bizonyitgatja a mérnök.

— Ha kivánják uraim, én nyujtok adatokat és pedig példákkal okolva — szól az elragadó szép háziasszony.

— Halljuk! Halljuk! — kiáltja a férfi-sereg karban.

— No-no ne óhajtsák oly lelkesüléssel, mert támadás lesz ám! És pedig visszaverhetetlen erős támadás, de igaz, egyenes eszközökkel. Tehát ismerjék be, hogy ha a férfi szerelmét alkatelemeznök, annak csak 1 százaléka lenne igaz szerelem s 99 százaléka puszta képzelet! Ugy épitik, mint egy fellegvárat s ingatagságuk, változékonyságuk ugy elfujja, mint egy kártyavárat! Igaz, hogy szinpompában gazdag, nem oly árva, mint a lány szerelme, de oly gyorsan tünő, mint a csalóka fota-morgone! Járvány a mai szerelmük, de korántsem veszélyes. Itt is, ott is jelentkezik, hanem csak futólag s holnap-holnapután már elfeledték, hogy maguk is átélték. Az igazi szerelem, mely mint a sir napja, örökre a sirig kellene világitson, melegitsen, rég eltemetkezett sirjába maga is. S az talán még akkor sem reméli feltámadását, mikor mi!?

— Véto! Véto! Véto! — hangzik minden férfi ajkán! Csupán egy uj tanár — kit ezelőtt pár héttel helyeztek át — hallgat s szomoruan veszi le tekintetét a szép asszonyról, ki most egy futópillantást vetett rá.

S a szép Baranyainé kipirult arczczal folytatja:

— A lány ha szeret, szive egész melegét, lelke teljes jóságát egy pontra irányozza, s élte végeig őrzi édes, vagy fájó emlékeit. A férfi? Ma itt, holnap ott tesz eget-rázó esküt szem- és sziv-kápráztató praxisokban! Ismertem egy lánykát. Azt tartották róla, hogy szép, jó és kedves. Fiatal volt s szive még csak sejté a szerelmet. De jött egy ifju, okos, szelid és csinos. S e sejtést tudássá fokozta! Megtanitotta szeretni s talán ő is szerette a lányt, mert hisz minden szava, minden tette szerelmet lehelt s nem egyszer szövögette jövőjük ragyogó aranyfátyolát!... De az ifjut hivatása szólitotta... eltávozott... »szivében vigasztalhatatlan fájdalommal....« És.... nemsokára megnősült... S az ártatlan sziv, melynek első virága az ő számára nyilt ki... el lett feledve! Nos? Ugyan mit tarthatott volna ez a leány a szerelemről? Később aztán ö is férjhez ment. Némelyek még szerencsének mondták a szegény tanár elmaradását, mert most gazdag és boldog... De ezt már halkabban s remegő hangon mentette ki. S szemei önkénytelen az uj tanár arczát keresték, de nem találta. Az pedig ki volt hajolva az ablakon s mig a langy szél egy mély bünbánó sóhajt vegyitett, — mint keserü mérget a édes balzsamos levegő athomjai közé — az ablak alatt levő jasmin bokrokra egy pár forró könycsepp hullott!...

— És most ha szabad lesz, én mondok egy esetet, — mondja Tibor főhadnagy. Azt azonban előre megmondom, hogy én a nőket tartom kevésbbé igaz és hiveknek a szerelemben. S meglátjuk, asszonyom, itéletünk közül — melyik igaz? A szavazás majd dönt. Nemes őrnagyéknál mindennapos vendég voltam. A legrejtettebb családi titkukat is ismertem, mivel az öregnek meghittje s távoli rokona voltam. Szép lányuk volt Leontin, ki szeretett egy férfit s az öt imádta, de egyszerü állása miatt a szülők ellenezték viszonyukat. A férfit gyötörte a félelem, hogy elveszti egyetlenjét, de a lány vigasztalta és semmi gátat nem ismerő szerelme biztatta s küzdött fáradott, remélt. Egy este a szinházba ment a család s én is. Utközben találkoztunk Oszkárral (mert igy hivták) s csatlakozva, haladtunk a szinház felé. Pár lépés után, Leontin kétségbe-esetten suttogja:

— Szüleim ma kimondták, hogy Smitt bankár nejévé kell legyek! De nincs ok, nincs körülmény, mely töled elszakitson Oszkárom! Az én soha meg nem szünö, sirig tartó hü szerelmem, csak a tied!!... S ha itt nem teljesülhet hö óhajom, teljesül ott!... S apró ujjaival a tündöklö mennyre mutatott, honnan ép e perczben hullott alá egy halvány kis csillag, melynek utolsó sugara is elenyészve, megsemmisült...

Már az ajtónál voltunk, midőn fájdalomtól megtört, alig hallható hangon nyögte a szenvedésében vergődö ifju:

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

1848. április 11-ike a vidéken.

A székelykereszturi állami tanitóképző-intézet f. hó 18-án délelőtt 11 órakor ünnepelte meg az 1848. évi áldásos törvények szentesitéséuek 50. évfordulóját. A képző-intézet s az áll. elemi népiskola helyiségei ez alkalomra fel voltak lobogózva s az ünnepélyt kis számu, de intelligens közönség hallgatta végig. A tanári kar és tanuló ifjuság ünnepi köntösben jelent meg a képző-intézet nagy termében, hol a „Hymnus" eléneklésével Végler Gyula zenetanár vezetése mellett, kezdődött az ünnepség. Borbély Sámuel igazgató-tanár tartott történelmi visszaemlékezésekben gazdag, lelkesitő beszédet. Ismertette a 48 as törvények létrejöttének előzményeit, méltatta a szentesités tényének fontosságát s lelkesitő szavakkal buzditotta az ifjuságot a valódi hazaszeretetre s a trón iránti hüségre. A nagy tanulmányra valló szep beszédet lelkes éljenzés kisérte. Kiss Lajos IV. oszt. kép. növendék a Vörösmarty »Hymnus«-át szavalta el nagy hatással. Az egyszerü, de hatásában kiválóan fontos ünnepséget a „Szozat" precziz előadása zárta be. Ugyanaz nap délelőtt fél 10 órakor kezdődőleg ünnepelt az állami elemi iskola is, hol szintén több érdeklődö jelent meg; csatlakozott az ünnepléshez az unitárius elemi iskola is. Megnyitó beszédet olvasott fel Kovács Géza ig.-tanitó, 2 fiu és 3 leányka hazafias költeményeket szavalt szépen, hatással; 3 hazafias dalt énekeltek a tanulók két hangon. Az ünnepség a megjelent közönségre igen jó hatást tett.

*

Homoród-Szent-Mártonban Győrfi István tanitó kezdeményezésére f. hó 11-én az unitáriusok templomában az iskolaszék és nagyszámu közönség érdeklődése mellett tartatott meg a 48-iki törvények jubileuma, mely alkalommal Dombi János lelkész szép alkalmi imával, Győrfi István tanitó lelkes beszéddel méltatta az ünnepély jelentőségét, buzditva a hallgatóságot a király iránti hüségre és hazaszeretetre. Hazafias költeményeket szavaltak: Kis József tanitó és több tanuló. Közben-közben a gyermekkar hazafias dalokat énekelt két szólamban.

*

A h.-karácsonfalvi községi iskola tantestülete f. hó 17-én délután 1 órakor kezdődőleg rendezte április 11-ike helyett a 48-as törvények ünnepélyét. Az unitárius egyház község nagy harangjának hivó szavára már a belső tanterem megtelt nagy közönséggel, még a vidékről is. Az ünnepséget az iskolások precziz éneke nyitotta meg. Ezért s még a többi ének számokért is nagy dicséret illeti Benczédi Mózes unitárius énekvezér-tanitót, ki mindent megtéve, megmutatá: mire vihetni a gyermekeket is helyes érzékkel, szakértelemmel, feláldozó odaadással az éneklés terén. Pünkösti Géza iskolaszéki elnök megnyitót mondott, Cseke Mihály r. kath. kántor pedig magyar őseinkről olvasott fel, kiemelvén a szent királyokat, kiknek élete előzményeit és halálokat csodás mythosokkal — felekezeti szinezetüekkel — kötötte össze. Kelemen Lajos községi tanitó a 48-iki eseményeket tárgyalta felolvasásában Gracza nyomán, Benczédi Mózes tanitó pedig záróbeszédet tartott pathossal. Az iskolások hazafias szavalatai teljesen sikerültek; de az összes számok közül, a mi a publikum nagytetszésére érdemes volt, a Tompa »Özvegy és fiai« cz. költeményének több iskolás általi szinpadias előadása és a „Kis dobos" gyermek apróság volt, melyek betanitásáért Kelemen és Benczédi tanitók s az előadásért a szereplő növendékek méltók elismerésünkre. A terjedelmes programmot élvezettel hallgatta a közönség. Azonban szabadjon egyet — már példa adásért is megjegyezni; azt, hogy a felolvasók felolvasásukat felolvasni tanulják meg, a szónokok pedig beszédjüket »e capite, non ex libro« mondják, mert Demosthen szerint is, a szónoki siker első kelléke: a jól meg tanulás. Különben az ünnepség sikerült s azt irhatjuk, hogy Karácsonfalva kitesz magáért?!

*

Homoród-Abásfalva sem maradt el az ünneplésben április 11-én. Kiss Mózes tanitó rendezésével igen szép ünnepély volt az unitárius templomban. Alkalmi beszédet is Kiss Mózes mondott. Az ifjusági dalkör és az iskolás növendékek több hazafias dalt énekeltek s az ünnepély a szózat éneklésével ért véget. Jelen volt az egész község apraja nagyja. A görög katholikus hivek Boér István s az unitáriusok pedig Sándor Gergely papok vezetésével vettek részt. Ott voltak még László Domokos kir kulturmérnök és neje Brassóból, László János vasuti hivatalnok Budapestről stb.

— Holnapra várom előléptetésemet s ha az utolsó reményem is megcsal, akkor . . . a viszontlátásra Leontin — ott fenn! . . .

De most nem hullott le egy másik fényes pont, csupán egy darabka felhő haladt el a teljes fényében ragyogó hold előtt s e pillanatnyi félhomály eltakarta a saját szivétől kergetett alakot! . . . De már a következő perczben annál fényesebben sütött ki, kibontakozva e vékony, fátyolszerü felhőkből. S mi lett a vége? A legközelebbi sz. helyi lap hasábján a következő két rovat állott közvetlen egymás alatt:

— Nekrolog. Révay Oszkár városunk közszeretet- és ritka becsülésben állott érdemes albiróját, nagy részvét mellett temették tegnapelőtt, az-az pénteken. Öngyilkosság áldozata lett. Ismeretlen okokból sziven lötte magát.

— Hymen. Smitt, gazdag bankár, tegnap tartotta eljegyzését Nemes őrnagy szép és kedves leányával Leontinnal.

. . . .

— Ime asszonyom! Ilyenek a leányok is, az ők sirig hü szerelmükkel! . . . .

* * *

A terem ajtaja megnyilt. A nyitott ajtón elhaló hangon hallatszott át a hurok keserü bus nótája:

»Női hüség tündér álom,
Hittem benne s ez halálom.«

Pár pillanat mulva ismét nyilik az ajtó, Csanády tért vissza, ki az előbb kiment. Kezében irónt és egy szeletke papirt tartva s most a refrain lopózott be az ajtónyiláson:

»Férfi-hüség tündér álom
Hittem benne csak azt bánom.«

A mérnök pedig irószerével két jegyet ir papirjára s diadallal fordul a huszárfőhadnagyhoz:

— Ha nem is körző, de mégis mathematikai eszköz van segitségemre! Uraim! Hölgyeim! A statisztika kész! Plus, minus egymást megsemmisiték! . .

Avagy döntsék el a kettő közül melyik igaz? Én ugy hiszem mindkettő egy kicsit.

Valaki.

TANÜGY.

Népiskolai tanitó- és kántorképesitő vizsgálat.

A székelykereszturi m. kir. állami tanitóképző-intézetben az elemi népiskolai tanitóképesitő vizsgálat irásbeli része f. év május 23., 24., 25. napjain s a szóbeli és gyakorlati része junius hó végén fognak megtartatni. A vizsgálatra jelentkezők, a vizsgálati szabályrendelet kivánalmai szerint felszerelt folyamodásukat, azon kir. tanfelügyelő utján, kinek tankerületében müködnek, a jelen hó 30-ig, hozzám küldjék be.

E vizsgálattal egyidejüleg, junius hó 20-án, az egyházi zenéből és énekből kántorképesitő vizsgálat is fog tartatni. E vizsgálatra jelentkezők szabályszerüen felszerelt folyamodásukat szintén kir. tanfelügyelőjök utján, junius 10-ig juttassák el hozzám.

A vizsgálati és oklevéldijak, a vizsgálat megkezdése előtt, alulirotthoz előre befizetendők.

Sz.-Keresztur, 1898. ápr. 19.

Borbély Sámuel,
igazgató-tanár.

— **Megjutalmazott tanitók.** Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 100 tanitót és tanitónőt a magyar nyelv sikeres tanitásáért 50—50 frt jutalomban részesitett.

Irodalom.

„**A kegyelet oszlopa**" cz. munkára kibocsátott gyüjtő iveket kérjük kiadóhivatalunkhoz minél előbb beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok száma felől tájékoztatást nyerjünk.

Deésen, Gálócsi Samu könyvkereskedésében valóban figyelemre méltó, korszerü s talán hézagpótló mü jelent meg: »Szinmüvek könyve« czim alatt. Szerzője a deési állami gymnasiumnál az igazgatói teendők ellátásával megbizott dr Borós Gábor tanár, ki széleskörü tevékenységet fejtve ki, immár bokros érdemeket szerzett magának a tudomány és irodalom fejlesztése körül. Jelenlegi müve 202 lapra terjed, kiállitása igen tetszetős és ára 2 korona 40 fillér. Keretében felöleli 83 költő legkitünőbb drámai termékeinek, azaz a világirodalom 233 szinmüvének folyékony és szabatos, magyaros nyelvezettel közölt, kellő áttekintést nyujtó, a cselekvénymenetét és a mesék szövését világosan feltüntető tartalmát. A mü czélja nem az, hogy magukat a remekmüveket helyettesitse, hanem arra van hivatva, hogy az illető müremekek elolvasása után mint segitő eszköz szerepeljen. Es ezen rendeltetésének teljes mértékben felel meg. Nemcsak a tanuló ifjuság forgathatja nagy haszonnal, hanem mindazoknak is tehet jó szolgálatot, a kik lerázták ugyan magukról az iskola porát, ám a szépért, nemesért s kivált a drámairodalom iránt lelkesedve, nem akarják elfeledni azt, a mit egyszer olvastak, vagy szinpadon láttak. Tekintve a drámairodalom terén tapasztalható nagy termékenységet és azt, hogy a megmérhetetlen sokaságnál az áttekintés és az emlékezetben való megrögzités vajmi nehéz, majdnem lehetetlen, mig a 233 münek ügyes összeállitása könnyen felelevenitheti azt, a mi esetleg már feledésbe ment. A miért is dr Boros elismert irói tollának legujabb terméke, lelkes ügyszeretetének és széles tanulmányának ezen gyümölcse mindenkinek figyelmébe a legmelegebben ajánlható.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** Hallerkeöi gróf Haller János, vármegyénk főispánja az üresedésben volt vármegyei allevéltárnoki állásra Pálmay József szőkefalvi jeles képzettségü körjegyzőt nevezte ki. Az uj levéltáros a hivatalos esküt már letette és állását május 1-én elfoglalja.

— **Személyi hir.** A földmivelési m. kir. miniszter megbizásából, Ritter Gusztáv, a kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet főkertésze városunkban volt s Diószeghy Sámuel kir. főmérnök kalauzolásával a a héjjasfalva—csiki utvonalat beutazta és tanulmányozta, hogy milyen fajta gyümölcsfákat lehetne az irt utvonali padkákra ültetni. Tekintve a talaj és klima viszonyokat, városunktól Csik-felé a gyümölcsbornak (cider, nálunk — nép nyelven — csügörnek) való körtét, Héjjasfalva felé pedig a mádai kormos almát fogja a miniszternek javaslatba hozni. A legőszintébb örömmel üdvözöljük földmivelésügyi kormányunknak e valóban üdvös törekvését és a legszebb sikert reméljük!

— **Városi tiszti ügyész.** Dr Válentsik Ferencz ügyvéd vármegyei h. tiszti főügyésznek lett kinevezése következtében, városi h. tiszti ügyészi állásáról lemondott s a tegnapi képviselőtestületi közgyülésen helyébe Márton János, városunk egyik tekintélyes ügyvédét egyhangulag megválasztották.

— **Halálozás.** Mély részvéttel vettük Dobay Dénes helybeli kir. törvényszéki jegyző, a lelkiismeretes tisztviselő, jó férj, önfeláldozó apa e hó 22-én reggeli 2 órakor, életének 57-ik, házassága 30-ik évében bekövetkezett halálát. Az elhunyt egy terjedelmes család reménységét, egyetlen támaszát képezte s igy valóban pótolhatatlan veszteség elhunyta. Temetése ma délután 3 órakor lesz s hült porait szombatfalvi lakásáról a városi róm. kath. sirkertbe helyezik örök nyugalomra és lelkeért hétfőn reggel 8 órakor szt.-mise lesz. Halálát a bánatos özvegyen Dobolyi Irmán kivül tiz élő s majdnem mind kiskoru gyermeke és öt testvére gyászolja. A nagy és most már kereső nélküli családnak a társadalom igazi részvétét s az elhunytnak békességet! . . .

— **A városunkban felállitandó** „Udvarhelyvármegyei Muzeum" alapja és a »Polgári Önképző és Segélyző Egylet« javára az iparoskör nagytermében május 1-én (vasárnap) Kecskés Ilona, a szabadkai szinház elsőrendü tagja — ki jelenleg városunkban időzik — szives közremüködésével mükedvelői szini-előadás lesz. Előadásra kerül »A vén bakancsos és fia a huszár« czimü, Szigeti József 3 felv. eredeti népszinmüve. A főbb szerepek Kecskés Ilona szinésznő, Szabó Farkasné, Selyei Tóth Albert és Soós Mihály stb. gyakorlott mükedvelőknél, mind oly kezekben vannak, hogy az előadás legjobb sikere iránt méltán remény-kedhetünk. Hisszük is, hogy városunk közönsége — a szép czélokat figyelembe véve — szokott áldozatát ez uttal is meghozza e nemcsak városunk, de vármegyénk érdekében is közszükséget képező ügyek oltárára. Jegyek előre válthatók a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatalában.

— **Vármegyénk iparfejlesztő bizottsága** e hó 18-án vármegyénk főispánja elnöklésével tartotta meg ülését. Jelen voltak az elnökön kivül Ádám Albert előadó, Jakab Gyula alispán, Sándor Mózes kir. tan., Diemár Károly kir. ügyész biz. tagok. A kereskedelmi miniszter leirata szerint Ugron Gábor földbirtokos állami segélylyel szentmihályi birtokán egy pokróczgyárat akar felállitani s ezt örömmel vette tudomásul a bizottság és azon ajánlat mellett terjesztette fel, hogy a kért 5000 frt kamatmentes kölcsön s az 1000 frt mindenkori segélyezés, a gyárnak 10 évig szóló adómentessége adassék meg, de ne 5, hanem 10 évig való üzemben tartással. Bejelentetett, hogy Sándor Mózes kir. tanácsos, tanfelügyelő és Solymossy Endre koll. tanár b. tagok a szentkeresztbányai tanoncziskolát e hó 15-én meglátogatták s Sándor kir. tanácsos egy igazán gondosan összeállitott jelentéssel számol be a vizsgálaton tapasztaltakról és szakszerü javaslatokat tesz az iskolának jövőre nézve feltétlenül szükséges tovább fejlesztésére. A bizottság köszönetet szavazott s a javaslatokat és előterjesztéseket egyhangulag elfogadva, szóról szóra a keresk. m. kir. miniszterhez felterjeszteni elhatározta. Köztudomás szerint az iparfejlesztő bizottságnak, mely különösen nálunk oly fontos missziót teljesit, iparosaink közül is több tagja van s igen csodálkoznánk, ha azok az ülések iránt talán nem érdeklődnének?

— **Hazafias ünnepély az agyagfalvi réten.** Ma (vasárnap) délután 2 órakor kezdődőleg Agyagfalva, Bögöz, Magyaros és Mátisfalva községek iskolaszékei hazafias ünnepélyt tartnak az 1848 iki törvények 50-ik évfordulója alkalmából. Az ünnepély müsora a nagy időkhöz mért érdekes pontokból áll s előre láthatólag óriási közönség lesz jelen. Ezen alkalommal határozzák el az egész Székelyföldre nézve oly nevezetes történelmi helynek emlékoszloppal való megjelölését s nyomban megválasztják a végrehajtó bizottságot is. Legyünk ott mindnyájan!

— **Városunk képviselőtestülete** e hó 22-én és folytatólag 23 án gyülést tartott a képviselők élénk részvételével s oly fontos, annyira érdekes tárgysorozata volt, hogy egyrészt felhalmozott s már kiszedett közlendőink, másrészt pedig az ügyek behatóbb vizsgálásra érdemes volta miatt tudósitásunkat jövő számunkra halasztottuk.

— **Szinház.** Csóka Sándor szintársulata Déván is a legnagyobb pártfogás és megelégedés mellett müködik. Müsorán a legjobb ujdonsagok vannak. Addig is, mig Vihary Elemér, a társulat titkára közelebbről megérkezik, a bérelni szándékozó közönségtől előjegyzéseket elfogad a „Székely-Udvarhely" kiadóhivatala.

— **Felvilágositás és nyilatkozat.** Lapunk f. évi 15-ik számában Vánky Kálmán aláirásával a „Különfélék" rovatában Hann Károly tanár urhoz egy »Nyilvános köszönet látott napvilágot, mely szerkesztőségünk részéről — nem tudván a dolog hátterét, mert arról Vánky Kálmán küldötte felvilágositást nem adott — egészen jóhiszemüleg közöltetett s bizonyára t. olvasóink is annak szó szerinti értelmét vették. A lapunk mai számában levő »Nyilt-tér« más irányt ad az ügynek s igy kijelentjük, hogy a már megjelent közleményért semmi felelősséget nem vállalunk s azért a felelősséget az iró- és aláiróra háritjuk. A „Székely-Udvarhely" szerkesztősége.

— **Orvosválasztás.** Darócz község orvosává e hó 14 én Herberth Károly görgényszentimrei orvost választották meg egyhangulag. Az uj orvos állását május 1-éig elfoglalja.

— **Női dalárda** van alakulóban városunkban, melynek első fellépése Majláth gróf püspök idejövetelekor lenne. Az eszmét Szeidel Zsuzsa vetette fel s hisszük, hogy városunk müvelt hölgyeinél visszhangra talál.

— **Meghivó** a folyó évi május hó 10—12-ik napján Székely-Udvarhelyen az evang. reform. kollegium dísztermében tartandó egyházmegyei közgyülésre, melynek tárgyai: 1. Esperesi megnyitó. 2. Jelentés az egyházmegyei tanács müködéséről. 3. Felsőbb leiratok felolvasása. 4. Uj egyházi hivatalnokok bekebelezése, illetve felesketése. 5. Számvevő választás. 6. Gyámintézeti ügyek. 7. Gyámsegélyek kiutalása. 8. Központári, 9. gyámintézeti, 10. közalapi számadások megvizsgálása. 11. Vélemény a felsőszabolcsi egyházmegye átiratára. 12 Képviselői dijak kiutalása 13. Kérelmek elbirálása. 14. Inditványok tárgyalása. (Az inditványok a közgyülés előtt 3 nappal beadandók.) Tiszt. afiai, kik elmaradásukat nem igazolják, a központár javára a 2 forintot megfizetik. Kecsetben, 1898. április 20-án. Menyhárt András, ev. ref. esperes.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **A polgári zenekar** városunkban ujra megalakult Solymossy Endre ev. ref. koll. tanár kezdeményezése folytán s most már csak a hangszerek jókarba helyezése és részben ujak beszerzése van hátra, hogy Morascher Hugó zenetanár vezetése alatt müködését ujra megkezdhesse.

— **Jegyzőválasztás.** Szentegyházas-Oláhfaluban az üresedésben volt körjegyzői állásra — mint tudósitónk irja — tegnap e (hó 23-án) dr Demeter Lőrincz főszolgabiró elnöklésével megtartott választáson Menyhárt János eddigi h. körjegyzőt választották meg.

— **Az első majális.** Az ev. ref. kollegium ifjusága folyó évi május 14-én tartja majálisát a kollegium kert helyiségében, melyre már az előkészületek megkezdődtek.

— **A püspök** jövetele alkalmából városunkban és vidékén nagy előkészületek folynak. Zetelakára május 24-én várják s aznap este az iskolák növendékei és az egész község részvételével szerenádot adnak, mikor is több négyszólamu dalt énekelnek. Másnap az iskolákat látogatja és a bérmálandókat a papok segitségével gyóntatja a püspök. A bérmálandók száma az 500-at megbaladja. Május 26-án bérmál a püspök Zetelakán és 27-én délelőtt 10 óra felé indul Csik-Somlyóra, hol a pünkösti bucsu alkalmából lesz jelen.

— **A székely fiuk** elhelyezése végett László Gyula, a marosvásárhelyi székely iparkamara derék másodtitkára — lapunk munkatársa — e hó 19-én városunkban volt s ez alkalommal Ádám Albert tb. főjegyző, iparfejlesztőbizottsági előadó közbenjárásával vármegyénkből 18 fiut elhelyezett. A fiukat május 10-én inditják utnak. Egy fiu ki 14 éves, 5 elemi oszt. jeles eredménynyel végzett, városunkban szeretne maradni, mint kovácstanuló. Felhivjuk kovács iparosainkat, hogy az iparfejlesztő biz. előadójánál az elfogadás végett jelentkezzenek.

— **Költözködés.** Közönségünk érdekében szükségesnek tartjuk közölni, hogy a Bethlen-utczában volt m. kir. erdőhivatal a Kossuth-utczába az állami felső leányiskola helyére és a leányiskola az udvarhelymegyei takarékpénztár saját helyiségének emeleti részébe hurczolkodott.

— **Megvadult tehén.** Mult vasárnap délután 2 óra körül Orbán Dénes mészárosnak egy levágásra szánt tehene, midőn egészségügyi vizsgára vezették megijedt s a »Kökereszt« tájékán elszabadulván, vadul szaladt végig a Kossuth-utczán, le egészen a városon kivül levő dr Szabady-féle majorig, hol a sétára indult Solymossy-család több tagját fellökdöste. A kisebb-nagyobb ijedtségen kivül ezuttal más baj nem történt, de jövőre óhajtandó volna, hogy ne délután, mikor a közönség és védtelen gyermeksereg leginkább jár, hanem nyárban reggel 3—4 órakor vezessék vizsgára és levágáshoz az állatokat, mert nem ritkaság az is, hogy 10—12 éves gyermekek a vezetők s ilyenkor könnyen lehet nagyobb baj.

— **Tüz.** Szombatfalván e hó 18-ára virradó éjjel 11 órakor id. Borbély Lajos csüre meggyuladt s a mellék-épületekkel együtt leégett. Hogy a tüz tovább nem terjedt, a teljes szélcsendnek lehet betudni, mert tüzoltókat gyéren és későre lehetett látni. Az épület biztositva volt.

— **Husárak.** Városunkban a mészárosok consortiuma a husárakat kartellszerüleg felemelte s most a marhahus kilója 40 és a sertéshus 56 kr. Mint értesülünk a szomszéd Szombatfalván ennek daczára: a marhahus 36 és a sertéshus 54 kr kilónként.

— **Uj rendőrök.** Kassay F. Ignácz polgármester a megüresedett rendőri állásokra Somorjai Ferencz és Jakab János patakfalvi lakosokat nevezte ki.

— **Tüzifa-szállitás.** A m. kir. államvasutak igazgatósága 1899. évi januártól egy, esetleg öt évi körülbelül 90 ezer köbméter tüzifa szükségletét nyilvános pályázat utján biztositja. 50 kros bélyeggel ellátott 5 százalék bánatpénzzel felszerelt ajánlatok folyó évi május 7-én déli 12 óráig Budapesten a nevezett igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályához adandók be.

— **Értesitem** Udvarhely és vidéke igen t. közönségét, hogy f. hó 24-ikétől — vasárnaptól — kezdve 10—14 napig a felvételeket személyesen eszközlöm. Mivel itt müködésem már csak rövid ideig tart, kérem a nagy közönség tömeges látogatását. Kész szolgálattal vagyok Honisch, cs. és. kir. udvari fényképész akadémiai tag.

— **Szép, elegáns, nagy szállás** az alsó piacz-téren a Lázár R. féle pipere üzlet felett, ujból festve, helyre állitva, üvegezett zárt folyosókkal, április 24 ikétől kezdve bérbe vehető Gyertyánffy Gábortól.

Székely Estány uram válasza Cserepes Mózsibá levelére.

I.

Mózes etsém!

Biza te az ujsághoz jó hejre mentél a leveled elküdésivel, ott sok ügyes-bajas dolog van örökkétig megirva.

Jó, hogy van már nektek es jedzőtök, lesz már, a ki igazicscsa a sok ügyet-bajat.

Hát biza etsém rossz uton jársz, hát hiszen azok a gyömőcsfák, miket az utak mellé ültetnek, nem ártanak neked semmit, mit akarad kitépni? Áldás lesz az, etsém, áldás! Sokra megtanitt az minkőt; megtanitt hogy hogy kell a gyümőcsfát ültetni, mivelni, hogy kell a gyümőcsből a szegény embernek peczulát csinálni s hogy lehet az uj masinával, mit csak most találtak fel, minden gyümőcsből izét... nem szilvaizt, hanem hát ojan minha szilvaiz vóna, hát almaizét — a mind mondgyák — még más egyebet es csinálni, mi hej etsém mind jó lesz pujszka mellé a cselédeknek, de még nekünk es,

Máng biza etsém a gipsz egy cseppet se pénzcsalás, hanem inkább pénz jándékozás! Szen ott, a hol gipszet hintünk, két s még három annyi lóherénk es terem, mind másutt, de még más takarmányfélékre es erősen jó az.

Te megjárád; megjárá más es a még nem tutta, hogy az mezőrendéri törvény, hogy van megcsinálva. Hej, etsém, jól van az megirva! senki állattya ne koborojjon szerteszéjjel! Te nem azért fizettél 11 peczulát és 5 krt, mett haragosodhoz ment le a disznyód, hanem azért, mett azt a törvény mindenütt ugy rendeli, hogy meg kell fizetni azt, ha tett kárt a jószág, ha se; de meg es büntethettek vóna. S az osztán jó es ugy, met én se szeretem, ha az életemen idegen jó zág jőmenyen, de más se; osztán a tük uj jedzőtek, ugy láczczik tuggya a mezőrendéri törvényt s még fizet majd a falutokba 100 frtokat ez es, az es, kinek gyermeke, cseléggye 1—2 almát, vaj szilvát valahonnan ellop s rajta kapják. Ez es meg van abba a törvénybe.

Nállunk Csihésen es sok desznyó pusztult, de most máng nincsenek veszedelembe.

Ha kérdeszsz még valamit: szivesen küdek válasz levelet, eppeng ugy mind te a Székej-Udvarhej ujságba irva.

Mámost levelem bézárom s jóegésséget kévánok. Tisztetem a jedző urat. Osztáng ki ne tépd a gyümöcsfákat; takaricsd le a hernyókat s aggyon Isten jó étvágyat.

Székely Estány.
csihési gazda.

Közönség köréből.*

Tisztelt szerkesztő ur!

Az országutakat gyümölcstenyésztésünk érdekében a magas kormány országszerte be akarja megfelelően fásitani. Meg vagyok győződve, hogy az egész sajtó az összes ültetményeket a törvény védelmén kivül a köz-szellem oltalma alá is fogja helyezni és megbélyegző szégyennek is fogja minősiteni a gyümölcsfarongálást, a gyümölcslopást.

A »Székely Udvarhely« folyó évi márczius hó 27-én megjelent számában »Az országutak befásitása vármegyénkben« czimü dolgozatom szives közlésével kijelentette, hogy nézeteimet helyesli. Nagy örömömre szolgál, hogy gondolataim széles körben figyelmet ébresztettek s például Szabolcsvármegye hivatalos lapja: a »Nyirvidék« érdemesnek tartotta szerény dolgozatomat egy héttel később Nyiregyházán április 3-án szórul-szóra megjelentetni...

Sokkal egyszerübb, sokkal igénytelenebb ember vagyok annál, semhogy ne tartanám szerencsémnek, ha a nyilvánosság birálata alá bocsátott gondolataim életrevalóknak bizonyulnak: mégis szükségesnek tartom, hogy ha az utszéli gyümölcsfát a köz-szellem is védi, akkor a sajtóban se legyen az irodalmi gyümölcslopás, a plagium a megengedett dolgok közé számitva.

„Az országutak befásitása“ czim alatt a Nyirvidék szórul-szóra atvette czikkemet a »Székely-Udvarhely«-ből s csak azt feledte el, hogy megemlitse a forrást és az iró nevét, hanem számba nem vehető ide vonatkozásu kihagyásokon kivül pár szóval ugy alakitotta át, mintha e czikk szabolcsmegyei iró tollából származott volna s igy a „Nyirvidék“ eredeti közleménye gyanánt szerepel.

Nem füzöm tovább a megkezdett gondolatot, mert meg vagyok győződve, hogy ugy a közszellem, mint a sajtó velem egyetért abban, hogy idegen tulajdont képező munkát csak idézőjel közt, a forrás, az iró megnevezése mellett szabad és illik megismételni s hiszem és elvárom, hogy a „Nyirvidék“ is sietni fog a közleményébe becsuszott hibát a forrás és iró megnevezésével saját olvasó közönsége előtt kiigazitani.

Boc.

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekü felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Szerkesztői üzenetek.

B. A. Helyt. „Két ibolya csokor“ nem üti meg a mértéket lapunk tárczájában. Gondolat menete elég jó, de a kidolgozás még sok kivánni valót hagy fenn.

S. M. Helyt. A fentebbi üzenet önnek is szól.

Kertész. Ha fukszia, vagy rózsaágakat, melyek oltásra valók, el akar küldeni, dugja levágott végükkel egy hüvelyknyire burgonyába (pityóka), csavarjon köréjük papirost és gondosan csomagolja be mohhal. Az ágak napokig is frissen maradnak és bárhová elküldheti.

B. D. Kaczkó. „Rossz fia volnék az édes otthonnak, ha a gyermekkori játszó helyem előhaladását — melyért a „Székely-Udvarhely“ negyedik év óta rendithetlenül, oly nagy sikerrel munkál — behunyt szemmel nézném“ — irja Ön. S talán nem követünk el szerénytelenséget, hogy igazat adunk kijelentésének és ezen reményben lapunk előfizetői és munkatársai sorában üdvözöljük; fenn tartván későbbi birálatunkat beküldött közleményeire.

Gazda. A száraz takarmányozásról a zöld takarmányozásra való átmenetnél az etetést akként kell intézni, hogy az állatok az első 4 napon először 1 adag (porczió) szénát kapjanak s csak azután zöldfüvet. Negyedik naptól a széna-adagokat lassanként apaszthassa ugy, hogy csakis a 10-ik nap körül vegye kezdetét a teljes zöldtakarmányozás.

Fogfájós. A fájós fog felén levő fül mögötti csontra tegyen egy csepp hideg vizet s hagyja ott addig, mig magától beszárad. Ezt ismételje minden reggel, délben, este 4—5 napig s igy valószinüleg több évig megszabadul fogfájdalmától.

Érdeklődő. Sir John Lubbock ismert angol természettanár egy legutóbbi felolvasása szerint — a hangyák 15 évig is elélnek.

Vizsgázó tanitó. A csiksomlyói tanitóképzőben juniusban megtartandó vizsgára, az erdélyi püspökhöz intézett kérelmet e hó végeig kell beadni az intézet igazgatóságához.

HIVATALOS RÉSZ.

9742—98. alisp. sz. Pályázati hirdetmény. Az üresedésben levő Udvarhely városi tiszti ügyészi állásra 6859. szám alatt hirdetett pályázat eredménytelen maradván, ezennel ujabb pályázatot hirdetek és felhivom az illetőket, hogy kellően felszerelt folyamodásukat hozzám szeptember hó 30-áig adják be. Javadalom 400 frt évi fizetés, 200 frt lakbér. Sz.-Udvarhelyt, 1898. évi április hó 20-án. Jakab Gyula, alispán.

Udvarhelyvármegye alispánja. 9769—98 alisp. szám. Udvarhely város polgármestere és valamennyi község előljáróságának. Tudomásvétel és közhirré tétel végett értesitem, hogy Kis-Küküllő vármegye Széplak községében a sertésvész megszünvén, ezen községre nézve a zárlat feloldatott. Sz.-Udvarhelyen, 1898. április 21.

Nyilt-tér.*

Pótlék a Hann tanár urnak tett nyilvános köszönethez.

Kik talán a férjem köszönetét félreértették volna, szolgáljon azoknak felvilágositásul, hogy habár a nevezett ur egyszersmint hittanár is, a bibliának következő pontjait még sem ismeri:

Sir 21, 27, 28. Sir 5, 16 17. Sir 19, 6, 9.

Vánky Kálmánné.

*Az e rovatban megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Szám: 238. folyó 1898. vh.

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. birósági végrehajtó közhirré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbiróságnak 1984/898. polg. számu végzése által székelyudvarhelyi Zálogkölcsön intézet és betéti pénztárnak képviselve Gyarmathy Ferencz ügyvéd által, székelyuldvarhelyi Érsz. Kovács Dénes ellen 250 frt és 280 frt tőkék és járulékiak iránti ügyben, alperesnél Székely-Udvarhely városban összseen 605 frtra becsült következő javai, u. m.: egy kaszaj zab és herekaszálás van benne 10 szekérrel, egy kaszajba zab és herekaszálás rvan benne 15 szekérrel, egy festett s egész vágás vasas kerekü szekér, két drb fakó szőrü herélt ló és egy izabellafakó csikó, ezen ingók Székely-Udvarhelyen alperes házánál 1898. évi május hó 26-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet igérőknek el fognak adatni.

Az árverés feltételek a birósági végrehajtónál meg tekinthetők. Ezuttal felhiivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesitést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasittatni.

Ezen ügyben már 282 frt 50 kr a befolyt vételár szerint törlesztetett.

Székelyudvarhelyi birósági végrehajtótól.
Sz.-Udvarhelyt, 1898. április hó 17-én.

Biró Sándor s. k.,
kir. végrehajtó.

Kiadó szobák.

Helyben a barátok utczájában **két szép szoba** (téglából és kőből épült) **bebutorozva** külön-külön is egyes embereknek kiadó. Feltételek **Kassay F. Gyula** tulajdonosnál ugyanott megtudhatók.

Üzlethelyiség változtatás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **butor raktáromat f. év. április hó 24-től** az ev. ref. templom mellől **az ev. ref. kollégium épületébe,** (a községi hitelszövetkezet helyébe) helyeztem át, hol mindenféle butorok a legolcsóbb árban kaphatók. Továbbá elvállalok mindenféle kárpitos munkákat, ugymint: Divánok, otománok, gárniturák, matráczok és roletták készitését vagy javitását. Továbbá lakások tapetázását (papir tapetával) szakszerü elkészitését felelősség mellett.

A n. é. közönség eddigi bizalmát köszönve és ezt továbbra is kérve maradtam

tisztelettel
RUDOLF JÓZSEF.

Minták a vidékre bérmentve!

1172—98. tlkvi. szám.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy a székelyudvarhelyi székely-egyleti első takarékpénztár végrehajtatónak Albert Zsigmond farkaslaki lakos végrehajtást szenvedő elleni 140 frt tőke követelés, ennek 1895. évi márczius hó 6 ától járó 6 százalékos kamatai, 3 frt 88 kr óvási, 1/3% váltódij, 28 frt 85 kr eddigi valamint ezuttal 8 frt 80 krban megállapitott s a még felmerülendő költségből álló követelése; továbbá az elrendelt csatlakozás folytán 2. az udvarhelymegyei összesitett árva pénztárnak 950 frt tőke, ennek 1885. január 1 től 1886. deczember végeig 8 százalékos kamatai 13 frt 92 kr eddigi költségből álló követelése; 3. az udvarhelymegyei takarékpénztárnak 180 frt tőke, ennek 1886. szeptember 24-től járó 6 százalékos kamatai, 3 frt 88 kr óvási, 1/3% váltódij, 15 frt 35 kr eddigi költségekből álló követelésre; 4. az udvarhelymegyei takarékpénztárnak 1050 frt tőke, ennek 1888. junius 1-től járó 6 százalékos kamatai, 3 frt 10 kr óvási, 1/3-ad % váltódij és 14 frt 73 kr eddigi költségből álló követelése; 5. az udvarhelymegyei takarékpénztárnak 79 frt tőke, ennek 1890. szeptember 20-tól járó 6 százalékos kamatai, 3 frt 10 kr óvási, 1/3 ad százalék váltódij és 17 frt eddigi költségből álló követelésre; 6. a nagyszebeni »Albina« takarék- és hitelintézetnek 276 frt 50 kr tőke, 138 frt 25 kr után 1889. junius 1-től, 138 frt 25 kr után pedig 1889. deczember 1-től járó 8 százalék kamatai és 23 frt 5 kr eddigi költségből álló követelése; s végül 7. székelyudvarhelyi zálogkölcsönintézet és betéti pénztárnak 125 forint tőke, ennek 1893. február 20 tól járó 6 százalékos kamatai, 3 frt 10 kr óvási, 1/3 ad százalék váltódij, 18 frt 10 kr eddigi költségből álló követelése kielégitése végett Albert Zsigmond végrehajtást szenvedőnek tulajdonául felvette az ezen kir. törvényszék területén fekvő Farkaslaka községi 80. sz. tjkvben:

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A + 1 rend 179, 180 hr. sz. alatt foglalt 427+140 □-öl kiterjedésü 36 frtra becsült kert,
„ 2 „ 496—498, 508, 509 a, 509 b, 509 c hr. sz. a. foglalt összesen 627 négyszögöl kiterjedésü 18 frtra becsült ház és kert.
„ 3 „ 885 hr. sz. alatt foglalt 366 négyszög öl kiterjedésü 13 frtra becsült szántó.
„ 5 „ 1102 hr. sz. a. foglalt 449 négyszög öl kiterjedésü 8 forintra becsült szántó.
„ 6 „ 1337, 1338, 1340 hr. sz. a. foglalt összesen 1225 négyszög öl kiterjedésü 7 frtra becsült legelő és szántó.
„ 7 „ 1387 hr. sz. a. foglalt 682 négyszög öl kiterjedésü 4 frtra becsült szántó.
„ 8 „ 1597, 1598 hr. sz. a. foglalt összesen 361 négyszög öl kit. 4 frtra becsült szántó.
„ 9 „ 1600, 1601 hr. sz. a. foglalt összesen 720 négyszög öl kiter. 8 frtra becsült szántó.
„ 10 „ 1646 hr. sz. a. foglalt összesen 463 négyszög öl kiter. 8 frtra becsült szántó.
„ 11 „ 1869 hr. sz. a. foglalt összesen 407 négyszög öl kiter. 5 frtra becsült szántó.
„ 12 „ 1960 hr. sz. a. foglalt összesen 704 négyszög öl kiter. 4 frtra becsült szántó.
„ 13 „ 1989 a, 1939 b, hr. sz. a. foglalt összesen 900 négyszög öl kiter. 8 frtra becsült sz.
„ 14 „ 2048 hr. sz. a. foglalt összesen 424 négyszög öl kiter. 3 frtra becsült szántó.
„ 15 „ 2050, 2051 hr. sz. a. foglalt összesen 479 négyszög öl kiter. 3 frtra becsült kaszáló.
„ 16 „ 2086 hr. sz. a. foglalt összesen 249 négyszög öl kiter. 2 frtra becsült kaszáló.
„ 17 „ 2251 hr. sz. a. foglalt összesen 535 négyszög öl kiter. 3 frtra becsült szántó.
„ 18 „ 2774 a, 2774 b, 2774 c, 2774 d, 2774 é, hr. sz. alatt foglalt összesen 4 hold, 474 négyszög öl kit. 15 frtra becsült erdő.
„ 19 „ 3067 hr. sz. a. foglalt összesen 513 négyszög öl kiter. 3 frtra becsült szántó.
„ 20 „ 3250 hr. sz. a. foglalt összesen150 négyszög öl kiter. 2 frtra becsült szántó.
„ 21 „ 3356 hr. sz. a. foglalt összesen 452 négyszög öl kiter. 3 frtra becsült szántó.
„ 22 „ 3474 hr. sz. a. foglalt összesen 498 négyszög öl kiter. 4 frtra becsült szántó.
„ 23 „ 3494—3496. hr. sz. alatt foglalt összesen 1460 négyszög öl kiter. 17 frtra becsült szántó.
„ 24 „ 3529, 3530 hr. sz. a. foglalt összesen 1 hold 412 négyszög öl kiter. 25 frtra becsült kaszáló és szántó.
„ 25 „ 3607. 3608 hr. sz. a. foglalt összesen 557 négyszög öl kiter. 6 frtra becsült kasz. és szántó.
„ 26 „ 3650 hr. sz. a. foglalt összesen 560 négyszög öl kit. 26 frt becsértékü szántó.
„ 27 „ 3683 hr. sz. a. foglalt összesen 288 négyszög öl kit. 3 frt becsértékü szántó.
„ 28 „ 3761 hr. sz. a. foglalt összesen 688 négyszög öl kit. 8 frt becsértékü szántó.
„ 29 „ 3923/2, 3924, 3925 hr. sz. a. foglalt összesen 1061 négyszög öl kiterjedésü 46 frt becsértékü szántó.
„ 30 „ 3936—3938. hr. sz. a. foglalt 340 négyszög öl kit. 42 frt becsértékü kaszáló.
„ 31 „ 4065/1 hr. sz. a. foglalt összesen 85 négyszög öl kit. 7 frt becsértékü szántó.
„ 32 „ 4196, 4209 hr. sz. a. foglalt összesen 1529 négyszög öl kiterjedésü 12 forint becsértékü kaszáló.
„ 33 „ 4285 hr. sz. a. foglalt 1220 négyszög öl kiterjedésü 5 frt becsértékü kaszáló.
„ 34 „ 4331 a, 4331 b, hr. sz. a. foglalt összesen 1 hold 886 négyszög öl kiterjedésü 12 frt becsértékü kaszáló és erdő.
„ 35 „ 4420 hr. sz. a. foglalt 878 négyszög öl kiter. 4 frt becsértékü kaszáló.
„ 36 „ 4591 a, 4591 b, 4591 c, hr. sz. a. foglalt 754 négyszög öl kiterjedésü 3 frt becsértékü kaszáló.
„ 37 „ 4720, 4721 hr. sz. a. foglalt 2 hold 1567 négyszög öl kit. kaszáló, erdö 17 forint becsértékben.
„ 38 „ 4830 hr. sz. a. foglalt 1067 négyszög öl kit. 4 frt becsértékü kaszáló.
„ 39 „ 5068. 5073 hr. sz. a. foglalt 1 hold 719 négyszög öl kit. 9 frt becsértékü kaszáló.
„ 40 „ 5349 hr. sz. a. foglalt 396 négyszög öl kiter. 2 frt becsértékü kaszáló.
„ 41 „ 5445 hr. sz. a. foglalt 843 négyszög öl kiter. 4 frt becsértékü kaszáló.
„ 42 „ 6633 hr. sz. a. foglalt 229 négyszög öl kiter. 2 frt becsértékü kaszáló.
„ 43 „ 6758 hr. sz. a. foglalt 260 négyszög öl kiter. 3 frt becsértékü kaszáló.
„ 44 „ 6784 hr. sz. a. foglalt 277 négyszög öl 2 frt becsértékü szántó.
„ 45 „ 6916 hr. sz. a. foglalt 703 négyszög öl kiterjedésü 8 frt becsértékü szántó.
„ 47 „ 7235 hr. sz. a. foglalt 612 négyszög öl kiter. 3 frt becsértékü szántó.
„ 49 „ 7607 hr. sz. a. foglalt 367 négyszög öl kiter. 6 frt becsértékü szántó.

Összesen 437 frt becsértékben, mely összeg egyszersmind kikiáltási ár is, **1898. évi junius hó 6-ik napján d. e. 9 órakor** Farkaslaka községházánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el fognak adatni.

A venni szándékozók a becsárnak 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes papirban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni. Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Székely-Udvarhelyt, 1898. márczius hó 5-én.

Győrfy Titus,
kir. törvényszéki egyes biró.

Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeremény

EGY MILLIÓ KORONA.

100000 sorsjegy, 50000 nyeremény.
Első huzás 1898. május 11. és 12-én
Első osztályu sorsjegyek ára:

Egész sorsjegy 6 frt | Negyed sorsjegy 1 frt 50
Fél sorsjegy 3 frt | Nyolcza l sorsjegy 75

Eredeti árban, postaköltség felszámitása nélkül kapható:
Csillag K. R. órásüzletében
Székely-Udvarhelyt (vármegyeház).

BOR

valódi szölöléből, különböző minőségekben
csakis
FERNENGEL GYULA
jóhirü pinczéjében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utcza) kapható a következő árakban: Literenként 30 krtól 1 frt 20 krig. 5 literen felül 26 krtól 1 frt 10 krig. Nagyban adó nélkül 56 lit. hordókban hektónként 20 frttól 38 frtig.
Részletes árjegyzék s minták ingyen és bérmentve.

Az
erdélyi hegyi borok
TEUTSCH B. JÓZSEF
pinczéjéből
(Segesvárt, Erdélyben)
kaphatók Székely-Udvarhelyt:
GÁL JÁNOSNÁL
raktári árakon.

Kiadó korcsma és bolthelység.

Kápolnás-Oláhfaluban az állami ut mellett fekvő, **Kassay Károlyné** tulajdonát képező **5 szobás korcsma és bolthelyiség ital, dohány és só-árulási joggal együtt több évre haszonbérbe kiadó.**
Értekezhetni ott helyben a tulajdonossal.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a
párisi Dr. BOITON
Injectio Oriental
már nehány napi használat után elmulasztja még a legrégibbbántalmakat is, fölösleges tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsammal** kisérletezni, mert csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyitják meg.
1 üveg Boiton injectio ára 1 forint.
Magyarországi főraktár:
Zoltán Béla gyógyszertára Budapest,
V., Nagykorona-utcza 23. (Széchenyi-tér sarkán).
Főraktára Székely-Udvarhelyen:
ifj. Solymossy János gyógyszertárában.
Kapható minden nagyobb gyógyszertárban.
Postai megrendelések czime: 2—30
Zoltán gyógyszertár Budapest.

Magas jutalékban

részesülnek megbizható szolid ügynökök, kik törvényszerüen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Confidentia“ czimen: Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest V. ker. Fürdő-utcza 4. szám intézendők.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.
Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolymosi Koncz Armin gyógytárában.

Szám 5435—1898.

Pályázati hirdetmény.

Darócz nagyközségben a község jegyzői állás nyugdijazás folytán üresedésbe jövén, ezen állásra pályázatot nyitok. Javadalmazás: törzsfizetés 400 frt, lakbér 50 frt, irodai átalány 50 frt, faizás és legeltetés mennyi egy ottani birtokost illeti. Magán munkálatokért a szabályrendeletben meghatározott dijak.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában előirt okmányokkal felszerelt kérvényeiket **ez évi május hó 10-ig** hozzám adják be.

A választás Darócz községben ez évi május 11-én d. e. 10 órakor fog megejtetni.

Okland, 1898. április 14-én.

Benedek Imre,
főszolgabiró.

UJ! KÖZPONTI SZÁLLODA UJ!

Megnyitás 1898. május 1-én. SZÉKELY-UDVARHELYT. Megnyitás 1898. május 1-én

ÚJ SZÁLLODA!
Mérsékelt áru szobák!
Rendes omnibusz-járat a vasuthoz!

KÁVÉHÁZ!
Valódi kőbányai sör poharanként!
Kitünő pilseni sör palaczkokban!

VENDÉGLŐ!
Kitünő konyha!
Valódi erdélyi borok!

A legkényesebb igényeket is kielégitő modern berendezéssel 1898. évi május hó 1-én Székely-Udvarhelyt, a Főtéren (Felsőpiacz-sor Kassay-féle ház)

KÖZPONTI SZÁLLODÁMAT

megnyitom s az utazó közönség rendelkezésére állok megfelelő számu egészséges és kényelmes szobákkal.

Ajánlom továbbra is a n. é. helyi és vidéki közönség szives figyelmébe elismert kitünőségü konyhámat, melyből ugy helyiségemben, mint házhoz hordva, havi előfizetés mellett ezután is készséggel szolgálok reggeli, tizórai villás reggeli, ebéd, uzsonna és vacsora alkalmakra tisztán és izletesen készitett ételnemeket.

Társas-ebédek, vacsorák a legelőnyösebb árban.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve s azt jövőre is kérve, vagyok kész szolgálattal

Walter Vilmos,
a „Központi szálloda“ tulajdonosa.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1898.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.